

Народна банка Србије

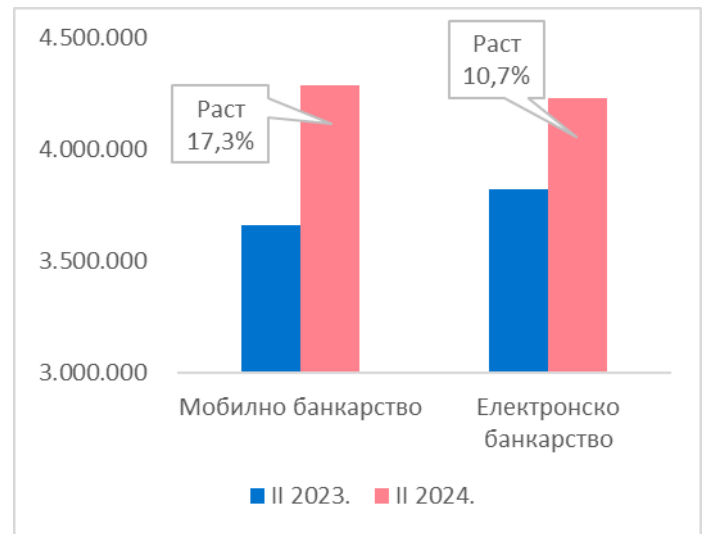
СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ
РИЗИЦИМА ПЛАТНОГ СИСТЕМА ПРЕГЛЕД

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ДРУГО ТРОМЕСЕЧЈЕ
2024. ГОДИНЕ**

Август 2024.

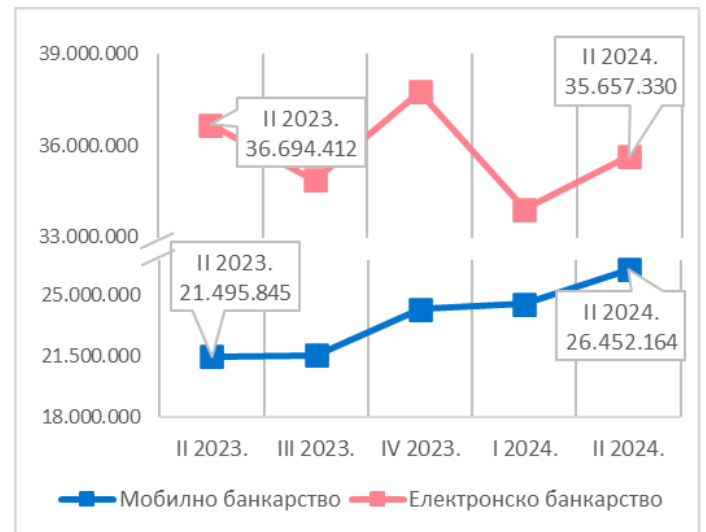
Број корисника мобилног и електронског банкарства наставља тренд раста у другом тромесечју 2024. године, тако да у односу на друго тромесечје 2023. укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 17,3% (4.289.222 према 3.657.691), а корисника електронског банкарства 10,7% (4.231.076 према 3.823.484).

Графикон I.1.1. Број корисника услуге мобилног и електронског банкарства

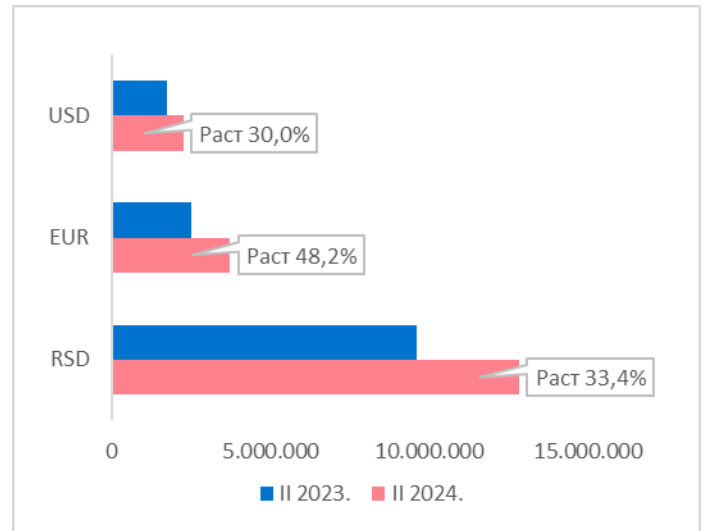
Када је реч о броју извршених плаћања, физичка и правна лица и предузетници у другом тромесечју 2024. године путем мобилног банкарства извршили су 23,1% више плаћања него у истом тромесечју претходне године (26.452.164 према 21.495.845), док су у истом периоду извршили 2,8% мање плаћања путем електронског банкарства (35.657.330 према 36.694.412).

Графикон I.1.2. Број извршених трансакција путем услуге мобилног и електронског банкарства

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга бележи стабилан раст на међугодишњем нивоу. Тако је у другом тромесечју 2024. извршено 19.238.814 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 36,1% више него у другом тромесечју 2023. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 33,4% у односу на друго тромесечје 2023. године, што потврђује међугодишњи тренд броја трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповине робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.3. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	II 2023.	II 2024.	Промена (%)
RSD:			
број	9.635.123	12.856.646	33,4%
вредност	26.959.386.003	36.281.349.028	34,6%
EUR:			
број	2.525.659	3.742.353	48,2%
вредност	133.441.826	184.655.397	38,4%
USD:			
број	1.738.376	2.259.137	30,0%
вредност	42.472.368	55.454.460	30,6%

У другом тромесечју 2024. године проширена је прихватна мрежа на укупно 148.923 ПОС терминала, што је за 14,6%, односно 18.943 нова уређаја више него у другом тромесечју 2023. године. Број виртуелних продајних места порастао је за 13,9%, док је број банкомата порастао за 3,2%.

У другом тромесечју 2024. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 156.664.657 трансакција, што је за 22,6% више него у другом тромесечју 2023. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 24,6%, што указује на задржавање тренда раста потрошње страних туриста.

Број издатих платних картица на крају другог тромесечја 2024. износио је 11.760.905, што је за 7,0% више него на крају другог тромесечја 2023. године.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		II 2023.	II 2024.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	ПОС терминали	129.980	148.923	14,6%
	виртуелна продајна места	3.809	4.340	13,9%
	банкомати	3.036	3.133	3,2%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		127.784.309	156.664.657	22,6%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		10.258.652	12.787.401	24,6%
Издате платне картице		10.992.525	11.760.905	7,0%

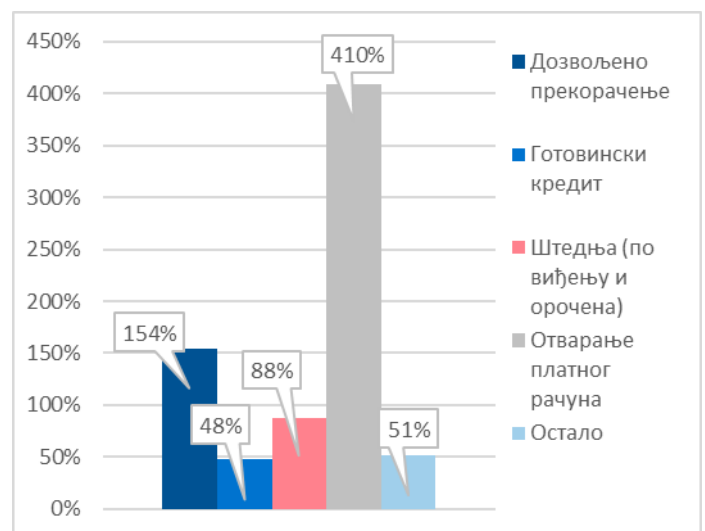
Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у другом тромесечју 2024. укупно је закључено 75.308 уговора, што је за 102,5% више него у истом тромесечју претходне године, док се од поменутог броја 54.973 односи на уговоре закључене електронским путем (повећање од 78,3%) и 20.335 који су закључени уз примену видео-идентификације корисника (повећање од 219,6%).

Посматрано по врсти финансијског производа, грађани су за све услуге у већој мери користили могућност уговарања на даљину у другом тромесечју 2024. у односу на исто тромесечје 2023. године, односно отворено је за 410% више платних рачуна (16.850 у односу на 3.307), уговорено је за 154% више услуга дозвољеног прекорачења (17.109 у односу на 6.723), штедње по виђењу/орочене за 88% (5.220 у односу 2.782), осталих услуга¹ за 51% (5.846 у односу 3.863) и готовинских кредита за 48% (30.283 у односу 20.513).

Графикон I.1.4. Услуга закључивања уговора на даљину

Графикон I.1.5. Процент промене закључених уговора на даљину по врсти финансијског производа – текући у односу на исти квартал претходне године

¹ У Остале услуге спадају уговори који се односе на картице, осигурање кредита, еСервисе, сетова рачуна, трајне налоге, директна задужења и сл.

Тренд раста коришћења инстант плаћања потврђен је повећањем броја и вредности извршених трансакција – растом од 29,2% (са 16.312.792 трансакције на 21.080.082 трансакције) и 42,9% (са 173,7 милијарди динара на 248,3 милијарде динара) у другом тромесечју 2024. у односу на исто тромесечје претходне године.

Средином маја још једном је оборен дневни рекорд броја извршених плаћања у *IPS НБС* систему, када је извршено 432.875 плаћања, за 48 хиљада више него само месец дана пре када је претходно постигнут рекорд, што је приказано у Табели I.1.3.

Инстант плаћања, као најсавременији начин плаћања, својим корисницима је у другом тромесечју омогућила платформа *Ananas.rs*. Куповина на поменутој платформи врши се коришћењем технологије *deep link* или опције *IPS Skeniraj*. Употреба инстант технологије у онлајн куповини поставља нове стандарде и унапређује корисничко искуство на пољу једноставности, брзине и сигурности плаћања.

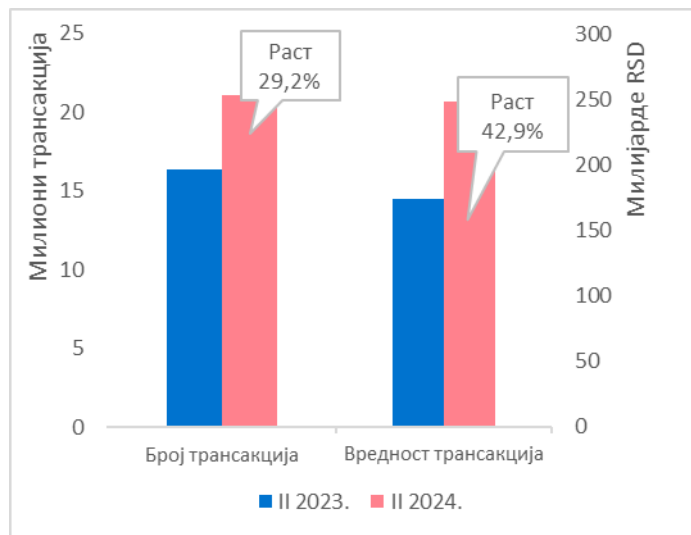
У априлу се институција електронског новца *Payspot d.o.o Novi Sad* укључила у Систем за инстант плаћања Народне банке Србије као индиректни учесник – лице с посредним приступом, чиме је својим клијентима омогућила реализацију трансакција путем *IPS НБС* система.

Услуге које су омогућене у *IPS НБС* платном систему, поред основне могућности слања инстант (кредитног) трансфера било ком примаоцу с текућим рачуном у банци, односе се на плаћања: рачуна за месечне обавезе пружаоца комуналних и других услуга скенирањем јединственог *IPS QR* кода одштапаног на рачуну/фактури; на физичким и интернет продајним местима путем метода *IPS Skeniraj* и *IPS Pokaži*; коришћењем услуге *Prenesi* – одређеном ознаком примаоца средстава, тј. бројем мобилног телефона². Уз претходно наведено, доступни су и сервиси Генератор и Валидатор, којима је омогућено генерисање (техничка припрема) *IPS QR* кода, као и валидација (техничка провера) већ припремљеног *IPS QR* кода.

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у *IPS НБС* систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	15. 4. 2024.	384.623
2.	15. 5. 2024.	432.875

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у *IPS НБС* систему

Табела I.1.4. Показатељи рада *IPS НБС* система

<i>IPS НБС</i> систем	II 2023.	II 2024.
Број трансакција	16.312.792	21.080.082
Вредност трансакција	173.713.300.625,00	248.309.250.431,37
Просечна вредност трансакције	10.648,90	11.779,33
Просечан дневни број трансакција	179.261	231.649
Просечна дневна вредност промета	1.908.937.369,51	2.728.673.081,66

Све информације о инстант плаћањима у Републици Србији доступне су на следећој интернет страници – <https://ips.nbs.rs/>.

² У тренутку објављивања овог саопштења тринаест банака пружа услугу *Prenesi*. Банке које пружају ову услугу могу се пронаћи на линку <https://ips.nbs.rs/pregled-usluga>.